

EDUKACINĖS PROGRAMOS APRAŠO FORMA

Programos pavadinimas	Žmogus su negalia irgi gali
Programos rengėjas (-ai) (skyrius, pareigos, vardas, pavardė)	Informacinių išteklių skyrius, vyr. specialistė Daiva Kavaliauskienė
Informacija apie programos rengėją (patirtis, išsilavinimas ir kt.)	Išsilavinimas aukštasis (Vilniaus edukologijos universitetas) 10 metų patirtis organizuojant ir pravedant edukacijas onkologinėmis ligomis sergantiems ir sutrikusį vystymąsi turintiems vaikams
Kontaktai	d.kavaliauskiene@labiblioteka.lt tel.: 8658 92712

BENDRA INFORMACIJA APIE EDUKACINĘ PROGRAMĄ

Dalyvių amžius/klasė	4 – 5 klasės
Grupės dydis	Iki 20 vaikų
Trukmė	Iki 2 akademinų valandų
Pritaikymas neįgaliesiems	Programa apie negalias skirta visoms auditorijoms. Esant poreikiui ji gali būti adaptuota ir negalias turintiems vaikams.
Edukacinės programos anotacija (trumpas edukacijos turinio aprašymas)	2020 metais buvo priimti Švietimo įstatymo pakeitimai, kuriuose numatoma, kad nuo 2024 m. rugsėjo 1 d. specialiųjų poreikių turintys mokiniai, kaip ir visi kiti, galės lankyti pasirinktą bendrosios paskirties mokyklą, o mokyklos nebegalės atsisakyti jų priimti. Savivaldybės ir mokyklos turi pasiruošti, kad visiems vaikams būtų sukurtos tam reikalingos sąlygos. Remiantis šiais pakeitimais moksleivių švietimas apie negalią turinčius žmones ypatingai aktualus. Edukacinis užsiėmimas skirtas mokiniams susipažinti su žodynu „Žmogus su negalia irgi gali“. Pasitelkiant šešis knygutės herojus, vaikams bus pristatomos įvairios negalios, jų apibūdinimai, atkreipiamas dėmesys į nevertotinus negalią apibūdinančius žodžius. Siekiant didinti vaikų socialinį sąmoningumą, vaikams bus pateikti žymių žmonių, turinčių vienokią ar kitokią negalią ar sutrikimą, pavyzdžiai ir pasiekimai. Įtraukiant dalyvius į diskusijas ir pateikiant lavinamąsias užduotis bus skatinamas pozityvumas, demokratiškumas, savanorystė.

Edukacinės programos temos ir potėmės (pildoma, jei edukacinę programą sudaro daugiau nei viena tema)	

TIKSLAS, UŽDAVINIAI, SIEKTINI REZULTATAI

Tikslas (esminis edukacinės programos tikslas, ko siekiama edukacine programa)	Supažindinti su žodynu „Žmogus su negalia irgi gali“, padedant atsikratyti stereotipinio mąstymo apie negalias ir jas turintį žmogų. Skatinti priimti vaikus negalią turintį žmogų, kaip lygiavertį draugą, kuriam kartais reikia šiek tiek daugiau laiko ar papildomos pagalbos norint pasiekti rezultatų tam tikrose veiklose.
Uždaviniai (suformulavus ugdymo tikslą, numatomi uždaviniai, kurie nusako, kaip šio tikslo bus siekiama)	1. Trumpai pristatyti žodyno „Žmogus su negalia irgi gali“ pavyzdžius. 2. Supažindinti vaikus su negalią turinčių žymių žmonių biografijomis (A. Bužinskas, V. Topol, K. Verbliugevičius, G. Sidiniauskas, K. Knightley) 3. Edukacinių užsiėmimų metu pateikiant savarankiškas užduotis skatinti sampratos apie negalią suvokimą (teisingas negalios įvardinimas, pagalba ir pagalbinės priemonės, bendravimas su negalia turinčiu žmogumi).
Rezultatai (kokių įgūdžių, žinių įgys ir kokias kompetencijas lavins edukacijos dalyviai)	1. Edukacijos metu mokiniai įgys žinių apie įvairias negalias, išmoks atskirti matomą ir nematomą negalią. 2. Mokiniai susipažins su įvairiomis priemonėmis padedančiomis įgalinti negalią turintį žmogų. 3. Dalyviai sužinos tikslus negalių pavadinimus ir kokie negalių pavadinimai nevertotini. 4. Pateikiant žinomų žmonių pavyzdžius vaikai sužinos, kad negalia ne kliūtis siekiant užsibrėžto tikslo. 5. Edukacinio užsiėmimo metu atliekamos užduotys atkreips dėmesį į negalią turinčio žmogaus galimybes ir paskatins ieškoti teisingo sprendimo. Lavinamos kompetencijos: • Socialinės. Edukacinės medžiagos pristatymo metu vaikams bus komunikuojama, kad reikia gerbti kitų jausmus ir poreikius, padėti kitiems ir mokėti patiems priimti pagalbą, pozityviai bendrauti ir būti atsakingu, valdyti konfliktus. • Komunikavimo. Edukacijos metu bus akcentuojamas tinkamas kalbos stiliaus ir žodžių pasirinkimas,

	aiškinamasi kaip suprasti kūno kalbą, skatinama išsakyti savo ir išgirsti kito nuomonę. • Asmeninės. Aiškinantis, kaip bendrauti su įvairias negalias turinčiais žmonėmis, vaikai bus skatinami įvertinti savo jėgas ir priimti bendravimo iššūkius, atsispiriant neigiamai kitų žmonių įtakai. Atlikdami pateiktas užduotis vaikai mokysis, kaip valdyti emocijas ir jausmus. • Pažinimo. Susipažinę su negalių žodyne pateiktomis negaliomis vaikai praplės akiratį ir išmoks tolerantiškus negalių pavadinimus. Atlikdami užduotis ir ieškodami teisingų atsakymų išmoks stebėti, vertinti ir daryti išvadas susijusias su negalių turinčio asmens įgalinimu.

METODINĖ INFORMACIJA APIE PROGRAMĄ

Priemonės ir kaštai (<i>kokios priemonės reikalingos edukacinio užsiėmimo metu, pavyzdžiui, projektorius, popierius, žirklys, dėlionės, rašikliai ir pan. Įvardinama programos sąnaudų kaina vienam dalyviui</i>)	Edukacijos užsiėmimus vedant bibliotekoje: 1. Popieriaus lapai (atspausdinti užduotims) – yra bibliotekoje. 2. Spalvoti peštukai / flomasteriai / kreidelės – yra bibliotekoje. Edukacinius užsiėmimus vedant virtualioje erdvėje – užduotys atliekamos žodžiu.
Mokymo(si) metodai (<i>įvardyti mokymo(si) metodus, naudojamus edukacinėje programoje, siekiant edukacinės programos tikslo ir įgyvendinant uždavinius</i>) <i>Pastaba: patariama pildyti užpildžius programos eigą</i>	1. Žodiniai mokymosi metodai: aiškinamasis, pasakojimas, pokalbis. 2. Vaizdiniai metodai: skaidrių demonstravimas. 3. Praktiniai metodai: užduotys.
Edukacinė aplinka (<i>kokioje erdvėje vyksta edukacinė programos, kuo ypatinga edukacinė aplinka, kaip ji papildo edukacinės programos turinį, kaip ją sukuria edukatorius ir / ar dalyviai</i>)	Edukaciniai užsiėmimai vyks LAB edukacijų arba virtualioje erdvėje
Programos sąsaja su bendrosiomis ugdymo programomis (<i>kelintos klasės, kokių pamokų turinį papildo / praplečia edukacinė programa</i>)	Programa skirta 4–5 klasės vaikams. Papildo lietuvių kalbos ir etikos pamokas.

PRIEDAI (<i>išvardinti pridedamus priedus</i>) <i>Skaidrės, užduočių šablonai, virtualių testų nuorodos, nuorodos į video medžiagą, edukatoriaus pasakojimo tekstas (pagrindiniai akcentai)</i> <i>Pastaba: jei priedai kito nei WORD formato ir pridedamos medžiagos negalima patalpinti šiame faile, įklijuoti nuorodą į Google diską.</i>	Priedas Nr. 1 priedas – Edukacijos „Žmogus su negalia irgi gali skaidrės Priedas Nr. 2 – Knyga PDF formatu „Žmogus su negalia irgi gali. Iliustruotas žodynas apie negalias vaikams“ 3 priedas – Edukacinės programos „Žmogus su negalia irgi gali“ grįžtamojo ryšio klausimynas.
Edukacinės programos interaktyvumas ir inovatyvumas (<i>kokios šiuolaikinės technologijos naudojamos, kokiais būdais į aktyvią veiklą įtraukiami dalyviai, kas naujo, netikėto inovatyvaus edukacinėje programoje</i>)	Mokykloje mokiniams vedamos įvairios programos, didžioji jų dauguma skiriama patyčių prevencijai. Žodynas „Žmogus su negalia irgi gali“ įvardina ne tik negalias, bet ir paprastai paaiškina kokios yra negalios ir kas joms būdinga. Edukacinio užsiėmimo metu dalyviams bus ne tik pristatomas žodynas, bet užduočių ir diskusijų metu stengiamasi paaiškinti, kad žmogus su negalia naudodamasis pagalbinėmis priemonėmis gyvena savarankišką ir visapusišką gyvenimą.
Grįžtamojo ryšio fiksavimas (<i>įvardyti, kokia forma bus fiksuojamas grįžtamasis ryšys, pavyzdžiui, skiriama laiko dalyvių refleksijai, pokalbiui su dalyviais apie programos turinį ir kokybę, vykdoma anketinė apklausa ar kt.</i>)	Kiekvieno užsiėmimo eigoje (atliekant užduotis) ir pabaigoje vaikams bus pateikiami klausimai, kuriais bus siekiama išsiaiškinti kokias emocijas jie patyrė, ką naujo išmoko ir ką gali pritaikyti savo aplinkoje. Taip pat yra sudarytas programos grįžtamojo ryšio klausimynas (priedas Nr. 3). Tyrimo klausimai sudaryti taikant stebėjimo metodą ir pasibaigus užsiėmimui edukatorius į juos atsako.
Informaciniai šaltiniai ir literatūra (<i>naudoti ruošiant edukacinę programą ir naudojami edukacinės programos metu</i>)	1. Žodynas „Žmogus su negalia irgi gali“. Bibliografinis aprašas: Saraste, Heini Žmogus su negalia irgi gali [Elektroninis išteklius] : iliustruotas žodynas apie negalias vaikams / parašė Heini Saraste ir Kalle Könkkölä ; iliustravo Väinö Heinonen ; iš suomių kalbos vertė Viltarė Urbaitė. - Vilnius : Lietuvos aklujų biblioteka, 2020. - 1 pdf failas. - Antr. iš antr. ekrano - Knygos leidybą rėmė Lietuvos Respublikos kultūros ministerija ir Lietuvos kultūros taryba. - Taip pat prieinama : https://labiblioteka.lt/data/public/uploads/2021/01/zmogus-su-negalia-irgi-gali_web.pdf. - Tekstinis (pdf formatu) I. Könkkölä, Kalle. II. Heinonen. III. Urbaitė, Viltarė (1978–) 1. Sutrikusios sveikatos asmenys. 2. Sutrikusios sveikatos asmenys - Žodynai, vaikų UDK: 364-022.215:087.5 2. „Lietuvos talentai. I.L.I. Crew pusfinalis“

	3. „Ką pavyko pasiekti per 160 val. Ant sniego 2019 – 2020 m. – Karolis & Vytenis Blind Ski Team“ 4. „Gražvydas Sidiniauskas. „Heartbeat“ (Finalas – Lietuvos balsas S5“ 5. „Gražvydas Sidiniauskas. „Į tave“ / 2018-09-01“
Kita informacija (kita svarbi / papildoma informacija nepamirėta anksčiau, naudingos nuorodos, papildoma medžiaga)	

EDUKACINĖS PROGRAMOS VIENO UŽSIĖMIMO NUOSEKLUS PLANAS

Rekomenduojama pildyti siekiant atskleisti edukacijos programos turinį, parodant kaip aukščiau aprašyti dalykai bus vykdomi, kaip modeliuojamas ugdymo turinys, parenkami veiksmingi ugdymo metodai ir formos ir pan.

Aprašoma edukacinės programos eiga, įvardijamos pagrindinės dalys, trumpai aprašoma jų esmė, trukmė, kiekvienoje dalyje įvardijama **edukatoriaus ir dalyvių veikla, naudojami ugdymo metodai ir pan.**

EDUKATORIAUS VEIKLA	DALYVIO VEIKLA	PASTABOS
ĮVADINĖ DALIS (trukmė 10 min.)		
Susipažinimas – edukatoriaus prisistatymas. Trumpas pasakojimas apie biblioteką – kuo ji ypatinga. Temos pristatymas ir klausimas ką mokiniai žino apie negalią?	Dalyvių pasisakymai apie žinomas negalias.	
PAGRINDINĖ DALIS (trukmė 30 min.)		
Edukatoriaus vaizdiniais metodais (skaidrių demonstravimas) žodyno „Žmogus su negalia irgi gali“ pristatymas. Taikant žodinius mokymosi metodus pasakojama apie įvairias negalias, aiškinamasi apie matomas ir nematomas negalias, vartotinus ir nevartotinus negalių pavadinimus, pateikiami negalių turinčių žymių žmonių pavyzdžiai ir pasiekimai. Taikant žodinius mokymosi metodus stengiamasi, kad patys mokiniai diskusijos metu atrastų teisingus atsakymus.	Demonstruojant skaidres dalyviai atsakinėja į pateiktus klausimus, susijusius su skaidrėje vaizduojama negalia ar kliūtimi. Pateikus užduotis ir jas atlikus pokalbio–diskusijos metu mokinys stengiasi pagrįsti vienokį ar kitokį savo pasirinkimą ar pastebėjimą.	

Taikant praktinius metodus pateikiamos užduotys, kurios aptariamos kartu su dalyviais skaidrių demonstravimo metu.		
BAIGIAMOJI DALIS (trukmė 10 min.)		
Edukacinės programos aptarimas ir grįžtamojo ryšio fiksavimas. Edukatorius pateikia klausimus iš edukaciniame užsiėmime pateiktos mokomosios medžiagos. Taip pat aiškinamasi kokios naujos žinios buvo įgytos ir kokių žinių dalyviai dar norėtų įgyti.	Dalyviai atsakinėja į edukatoriaus pateiktus klausimus, dalinasi savo esamomis ir naujai gautomis žiniomis, išsako savo nuomonę ir pastebėjimus, kokios informacijos norėtų įgyti kito užsiėmimo metu.	